

**Note: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.**

**Time: 2 1/2 hours
Marks: 75**

- 1) Define the term Museum. Also trace the history of Museum movement in India**

Or

- 1) Discuss in detail the different types of Museums. Illustrate your answer with suitable examples
2) Explain the methods of Collection of objects in a Museum**

Or

- 2) Examine the changing role of the Museums with reference to the in-house and the out-reach activities**

- 3) Define Archival Science. Examine the scope and value of records as sources of History**

Or

- 3) State how archival records are preserved?**

- 4) Explain the process of classification and cataloguing of library records**

Or

- 4) Examine the role and responsibilities of a librarian**

- 5) Write short notes on any two of the following:**

- a) Role of a curator in a Museum**
- b) Types of Exhibition**
- c) Classification of archival records**
- d) Electronic revolution in library**

*****

[वेळ : २^१ तास]

[गुण : ७५]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
  २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१. वस्तूसंग्रलयाची व्याख्या सांगा. भारतातील वस्तूसंग्रहालय चळवळीचा इतिहास स्पष्ट करा.

किंवा

वस्तूसंग्रहालयाच्या विविध प्रकारांची सुयोग्य संदर्भासिह चर्चा करा.

प्र.२. वस्तूसंग्रहालयातील वस्तूसंग्रहाच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

किंवा

वस्तूसंग्रहालयातील अंतर्गत व बाह्य उपक्रमांच्या संदर्भात संग्रलयाच्या बदलत्या भूमिकेचे परीक्षण करा.

प्र.३. अभिलेखशास्त्राची व्याख्या सांगा. इतिहासाचे साधन म्हणून त्याची व्यापी व महत्व अधोरोखित करा.

किंवा

अभिलेखांचे (कागदपत्रांचे) संवर्धन कसे केले जाते ते सांगा?

प्र.४. ग्रंथालयातील वर्गीकरण व तालिकीकरण कसे केले जाते ते सांगा?

किंवा

ग्रंथपालाची भूमिका व जबाबदारी याचे मुल्यांकन करा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा थोडक्यात लिहा.

- अ) वस्तूसंग्रहालयातील अभिरक्षकाची भूमिका
- ब) प्रदर्शनाचे प्रकार
- क) अभिलेखकक्षातील कागदपत्रांचे वर्गीकरण
- ड) ग्रंथालयातील इलेक्ट्रॉनिक ग्रांती

*****